

REGULAMIN

ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ PTTK

„POZNAJ CHACZKARY W POLSCE”

W ostatnim okresie, na terenie kraju, pojawił się nowy, jeszcze mało znany element w polskim krajobrazie, jakimi są chaczkary. Zdobyć tej odznaki, pozwoli zgłębić wiedzę dotyczącą tego obiektu.

Zapraszamy do odwiedzenia tych obiektów, które będą podstawą do przyznania odznaki „Poznaj Chaczkary w Polsce”.

Chaczkary – tradycyjną formą upamiętnienia ważnych wydarzeń historycznych oraz osób zmarłych jest w kulturze ormiańskiej chaczkar, czyli „kamień krzyżowy”. Jego początków należy szukać już w starożytnym królestwie Urartu w IX-VI wieku p.n.e. Wtedy to – na wzór asyryjski – stawiano na cokołach wysokie kamienne słupy z napisami wykutymi pismem klinowym. Niekiedy przedstawiano też na nich wizerunki różnych postaci. Przesłanie i forma tych obelisków uległa zmianie po wprowadzeniu w Armenii chrześcijaństwa w 301 roku. Zaczęto wówczas burzyć dawne sanktuaria pogańskie, a na ich miejscu stawiać czworoboczne filary lub kolumny opatrzone znakiem krzyża – symbolem zwycięstwa wiary chrystusowej. Z czasem tradycyjne jedno- lub dwusłupowe pomniki zaczęły ewoluować ku formie stojącej płyty. W wiekach IV-VIII powstawały jeszcze proste stele pamiątkowe o wysokości 2–8 m, pokryte ze wszystkich stron płaskorzeźbami, ustawione na sześciennych bazach i zwieńczone kapitelami z motywem krzyża. Od połowy IX wieku formę steli zastąpiły chaczkary – wysokie, prostokątne płyty kamienne, ozdobione od przodu płaskorzeźbionymi krzyżami i motywami roślinnymi o symbolice Drzewa Życia. Największy rozkwit sztuka rzeźbienia chaczkarów osiągnęła w okresie XII-XIV wieku, kiedy to filigranowe plecionki, kute w masywnych płytach z tufu wulkanicznego lub bazaltu, zaczęły przypominać misterny haft. Chaczkary Ormian polskich były na ogół skromniejsze od tego typu dzieł w rdzennej Armenii. Na terenie dawnej Rzeczypospolitej największy zespół chaczkarów i krzyży wotywnych zachował się w katedrze ormiańskiej we Lwowie. To właśnie do motywów dekoracyjnych, ornamentów i detali architektonicznych tej najważniejszej świątyni Ormian polskich świadomie nawiązałem w swoim projekcie chaczkaru gdańskiego, gliwickiego, elbląskiego, krakowskiego i warszawskiego.

1. Odznaka została ustanowiona przez Zarząd Oddziału Wojskowego PTTK w Chełmie.
2. Celem odznaki jest zapoznanie turystów z chaczkarami.
3. Odznaka jest jednostopniowa.
4. Do przyznania odznaki, należy zwiedzić minimum 3 obiekty, wymienione w Załączniku do Regulaminu odznaki.
5. Czas zdobycia odznaki jest nieograniczony.
6. Potwierdzenia terenowe w postaci pieczęci i zdjęć (z osobą ubiegającą się o odznakę) z obiektu, potwierdzenia kadry programowej należy gromadzić w dowolnie opracowanej formie Kronice Odznaki.
7. Na pierwszej stronie Kroniki, należy zamieścić dane osobowe i adres zamieszkania osoby ubiegającej się o odznakę.
8. Weryfikacje odznak prowadzi Oddział Wojskowy PTTK w Chełmie.
9. Kroniki Odznak do weryfikacji należy przesłać na adres: Oddział Wojskowy PTTK, ul. Lubelska 139D/15, 22-109 Chełm – 6.

10. Zweryfikowaną Kronikę Odznaki wraz z odznaką, weryfikator prześle na adres zainteresowanego, przesyłką pocztową za pobraniem. Nie ma potrzeby przesyłania zwrotnych kopert i znaczków pocztowych.
11. O odznakę mogą ubiegać się turyści uprawiający różne formy turystyki kwalifikowanej.
12. Obiekty proponowane do zwiedzania, są wymienione w Załączniku do regulaminu.
13. Autorzy odznaki zastrzegają sobie interpretację regulaminu odznaki.

Odznaka została wprowadzona w życie Uchwałą Zarządu Oddziału Wojskowego PTTK w Chełmie, nr 2/2012 z dnia 16.02.2012 r. i obowiązuje z dniem podpisania.

Załącznik do Regulaminu Odznaki

1. Elbląg – kościół pw. Miłosierdzia Bożego, ul. Bema.
2. Gdańsk – kościół pw. śś. Piotra i Pawła, ul. Żabi Kruk 3.
3. Gliwice – kościół pw. św. Trójcy, ul. Mikołowska 8.
4. Kraków – kościół pw. św. Mikołaja, ul. Kopernika 9.
5. Warszawa – Ambasada Ormiańska, ul. Bekasów 50.